

kultur & fritid

Tidsskriftet Folkeoplysning udgives af Fritid & Samfund

2

2018

I fokus

Engagement

Indhold i nr. 2/november 2018

Er der nogen derude? [4](#)

Af Brian Kronborg, leder af Folkeoplysningen, AOF Center Sydjylland

Velkommen til en sports- og fællesskabsmæssig revolution [8](#)

Af Thomas Koed, formand Esport Danmark

Det er en kampagne ... Det er idrætten ... Det er GOHerlev! [14](#)

Af Adam Aisen, kommunikationsmedarbejder, Herlev Idrætscenter

Plads hos spejderne [22](#)

Interview med Louise Roum, spejderleder, Prins Hamlets Gruppe

Styrk den folkeoplysende debat i aftenskolen!

I en tid, hvor man med bekymring kan se, hvordan faktuel information i stigende grad bliver undergravet af „fake news“ på de sociale medier, er der brug for at styrke den folkeoplysende debat. En folkeoplysende debat er i sin bedste form kendetegnet ved, at nogle af deltagerne eller alle har en stor viden om det emne, der diskuteres. Enten fordi de selv har erfaret det på deres egen krop, eller fordi de ad teoretisk vej har oparbejdet en viden om det pågældende emne.

En folkeoplysende debat kan således bygge på både et personligt og et professionelt forhold til det emne, som debatten drejer sig om, men for begge gælder det, at der skal være en dybtliggende viden om det emne, der diskuteres, hos mindst en af deltagerne og gerne hos alle. Hvis der ikke er en sådan viden til stede, vil det være svært for deltagerne at blive klogere på deres eget liv, eller sagt med andre ord kaste lys over det emne, der diskuteres.

Problemet med diskussionerne på de sociale medier er, at der ofte ikke er den nødvendige grundlæggende viden til stede, og at deltagerne i stedet for at blive klogere på emnet bekræfter hinanden i deres fordomme, og så har „fake news“ frit spil. Et af de steder, hvor man face to face har mulighed for at deltage i en folkeoplysende debat, er i aftenskolen. I henhold til folkeoplysningsloven skal aftenskolerne bruge 10 % af deres bevilling til debatskabende aktiviteter om samfundsbetonede emner, der kan inddrage deltagerne aktivt. Set ud fra vores optik er aftenskolerne et perfekt sted til at gennemføre den folkeoplysende debat, de har både en bred målgruppe, og de findes overalt i landet. Så det virker helt rigtigt, at de har denne opgave. Problemet er bare, at ikke alle aftenskoler bruger deres pulje til debatskabende aktiviteter.

En undersøgelse foretaget af [Videnscenter for Folkeoplysning](#)¹ viser, at en tredjedel af landets aftenskoler tilbagebetaler de øremærkede midler til debatskabende aktiviteter.

Det er særligt de små og mindre aftenskoler, der betaler tilskuddet tilbage til kommunerne, enten fordi de mener, at beløbet til de debatskabende midler er for lille til, at det giver mening, eller fordi denne form for debat ikke er relevant for deres skole. I modsætning til de små skoler har de store skoler ikke problemer med at bruge debatmidlerne, men det samlede billede af situationen er, at kun 46 % af aftenskolerne bruger alle de debatskabende midler, de har fået tildelt.

[Fortsættes side 32](#)

Er der nogen derude?

AF BRIAN KRONBORG, leder af Folkeoplysningen, [AOF Center Sydjylland](#)

Kommunen lytter ikke til os. Det hele handler om idræt. Bibliotekerne og de kommunale kulturhuse tager vores aktiviteter.

Det er nogle af versene i den sang, som jeg ofte har hørt aftenskolen synge. Men er det nu også rigtigt? Og hvis det er rigtigt, hvad kan vi i så fald gøre ved det?

Først lidt om mig selv: Jeg er leder af folkeoplysningen hos AOF Center Sydjylland, som har aftenskoleaktiviteter i 8 kommuner.

Der er aftenskolesamråd i 7 af disse 8 kommuner, hvoraf jeg deltager i de 6; i Varde og Esbjerg som formand, og i Vejen og Fredericia som bestyrelsesmedlem. Jeg sidder desuden i Folkeoplysningsudvalgene i Vejle og Vejen Kommuner. Det er et stort arbejde, og da jeg samtidig skal kunne lede min aftenskole, har jeg desværre måttet undlade at involvere mig i samrådet i Billund – indtil videre.

HVORDAN NÅR VI BESLUTNINGSTAGERNE HOS KOMMUNEN?

Vi kan hurtigt få et problem, hvis vi ikke har kommunens opmærksomhed. Dels fordi vi ikke bliver tænkt ind i lokale projekter, og dels fordi mange kommunalpolitikere er under pres for at finde besparelser. Når det sker, er jeg ikke i tvivl om, at det er lettere at skære ned på et område, man kun kender som ord på et stykke papir end på et område, hvor man har mødt de mennesker, der bliver ramt.

Det blev ekstra tydeligt for nylig, da vi inviterede to lokalpolitikere til samrådsmøde i Kolding, i forbindelse med at kommunen reducerede bevillingen til aftenskolen. Der var mange ting, de ikke vidste om vores virke, og hvordan kan vi bebrejde dem det, hvis vi ikke fortæller dem nok? Derfor er det vigtigt, at vi hele tiden arbejder målrettet for at blive set.

Jeg har selv oplevet – og oplever stadig – manglende interesse fra flere kommuner. I en af mine kommuner oplevede vi eksempelvis, at kultur- og fritidsudvalget to år i træk aflyste det årlige dialogmøde, fordi politikerne fandt vores dagsorden uinteressant. Og heri ligger pointen: Vi skal i gang med at spille vores kort ordentligt!

I den førømtalte kommune var vores bidrag til dagsordenen typisk, at vi havde svært ved at få tider i svømmehallen, og at vi gerne ville have mere i tilskud. Argumentet for at få mere i tilskud? Andre kommuner bruger flere penge på deres aftenskoler.

Det overrasker mig ikke, at udvalget aflyste. For hvem har lyst til at høre på en stakkel?

I år har vi valgt at præsentere en vision for aftenskoleområdet i stedet – og udvalget kommer. I vores vision peger vi på områder, hvor vi som aftenskoler kan og vil udvikle os, samtidig med at vi argumenterer for værdien af det, vi allerede gør. Det gør vi ved at dokumentere, hvor mange mennesker vi når og ved at fortælle historien om disse mennesker.

Når vi går fra mødet den 6. november, har vi ikke søgt om en eneste krone ekstra. Men vi har slået vores berettigelse fast, og vi har vækket nysgerrigheden hos de mennesker, som har ansvar for kommunens bidrag til vores økonomi. Næste skridt bliver at invitere udvalget på besøg, så de får mulighed for at se og snakke med vores deltagere og vores lærere.

I den forbindelse finder jeg det relevant at understrege, at vi *ikke* har planer om at anvende den figur, der ellers lader til at være grundlag for al argumentation for øgede bevillinger til aftenskolen, nemlig kurven over udviklingen i aftenskoletilskuddet fra 2002 til i dag. Jeg har mere end svært ved at se relevansen i fortsat at fokusere på det store fald fra 2002-2003, som skyldtes en lovbestemt nedsættelse af aftenskoletilskuddet fra 2/3 til 1/3. Ved at se så langt tilbage insisterer vi på at se os selv som ofre, samtidig med at vi i øvrigt slører det faktum, at tilskuddet siden faktisk er faldet med ca. 25 %.

Kampen om kommunens opmærksomhed er et projekt i flere trin, men det *vil* lykkes! Fordi vi viser, hvad vi kan og vil – ikke hvad vi kunne dengang verden var anderledes.

HANDLER DET HELE OM IDRÆTTEN?

Indrømmet – der *er* meget snak om idræt i de to folkeoplysningsudvalg, som jeg har været medlem af siden kommunalvalget. Derfor har jeg også her prøvet at analysere på, hvorfor idrætten fylder så meget og aftenskolen så lidt. Efter min mening handler det absolut ikke om, at idrætten forsøger at skrabe penge til sig på vores bekostning. Problemet består i, at aftenskolen byder ind med for lidt.

På hvert møde sidder vi eksempelvis og bevilger penge til udvikling af idrætten, fordi både små og store foreninger får søgt penge til alt fra kørestolsramper til nye redskaber og energibesparende LED-lys. Ikke en eneste gang har jeg set en ansøgning fra en aftenskole – inkl. min egen – til udvikling, materialer mv.

Det skal vi ændre på – og jeg er i gang. Jeg har ikke været tilstrækkelig opmærksom på, hvilke puljer jeg kan søge for at finansiere vores udvikling. For

udvikling koster nemlig både kræfter og penge, men vi skal se vores ansøgninger i et strategisk perspektiv. Når vi søger penge til udvikling, viser vi, at vi ikke står stille, og vi får slået vores eksistens fast hos beslutningstagerne. Samtidig bygger vi videre på fortællingen om aftenskolen, fordi en puljeansøgning som oftest er begrundet i en given aktivitet. Jeg vil derfor opfordre alle aftenskoler om at undersøge, hvilke puljer der er tilgængelige i deres kommune, og komme i gang med at skrive de gode ansøgninger.

Når ansøgningerne fra aftenskolerne begynder at komme til folkeoplysningsudvalgene, er det vigtigt, at vi har opbakning også fra repræsentanter for idrætten, spejderne osv. Derfor skal vi være gode til at række ud og skabe det netværk, der kan komme os til gode i en senere sagsbehandling. Selv er jeg ny i arbejdet i folkeoplysningsudvalgene, men jeg har oplevet flere udstrakte hænder fra mine udvalgskolleger, så der er basis for at bygge videre.

Kommunens tilgang til folkeoplysningsudvalget har også stor betydning. I Vejen og Vejle har vi en ret traditionel opbygning, hvor de forskellige interessegrupper er samlet i et stort udvalg, som har høringsret og eget budget. Denne model fungerer efter min mening optimalt.

I Varde nedlagde man for få år siden folkeoplysningsudvalget i sin traditionelle form og etablerede i stedet et Fritidsråd og fire selvstændige råd (herunder aftenskolerådet), som mødes med kommunen ved to årlige dialogmøder. Idéen er i og for sig spændende, og jeg oplever ved møderne god interesse fra politisk side for vores felt. Men det har til gengæld kostet på kontakten og forståelsen mellem de forskellige interessegrupper under kultur og fritid, for selvom der er gjort en indsats for at få rådene til at samarbejde, er det ikke rigtig lykkedes. Vi kan derfor ikke støtte hinanden, men kan let

forfalde til at pleje særinteresser.

Stadig er det langt bedre end i den ene kommune, hvor „folkeoplysningsudvalget“ blot er en årlig orientering fra forvaltningen, og hvor høringsretten efterhånden er helt afskaffet. I sådan et miljø er det rigtig svært at fremføre en mening af betydning.

SÅDAN SKÆRPER VI PROFILEN OVERFOR KOMMUNEN

I mange kommuner er aftenskolerens samråd den primære samtalekanal mellem aftenskoler og kommunen. Derfor er det umådelig vigtigt, at aftenskolerne engagerer sig i samrådene, så de kommer til at repræsen-

Foto: Fritid & Samfund

tere alle skoler i kommunen, for et svagt samråd svækker vores stemme over for kommunen.

I mange kommuner er der et udvalg af aftenskoler, der rækker fra de professionelle skoler med en fuldtidsansat leder som jeg selv, til de små, lokale skoler, der drives hjemme fra køkkenbordet af en frivillig ildsjæl. Nogle steder ser jeg desværre, at de små skoler holder sig helt væk fra arbejdet i samrådet, måske fordi de ikke synes, de har hverken kræfter eller meninger til at involvere sig.

Til dem vil jeg gerne fremhæve samrådet i Esbjerg, hvor vi har et forbilledligt samarbejde. Det er ganske rimeligt de store skoler (i dette tilfælde AOF og FOF), der løfter en stor del af arbejdsbyrden, men de mindre skoler involverer sig i forskellig grad og efter bedste evne. Vigtigst af alt er, at alle er villige til at udtrykke deres holdning og mange til at møde op, når det er nødvendigt – som når vi om lidt præsenterer vores vision over for kommunen. Her møder både repræsentanter for de store, mellemstore og helt små skoler, og vi fremstår derfor som et fællesskab og vores stemme får maksimal vægt.

Som tidligere nævnt kræver arbejdet i samrådene kræfter af mig som skoleleder, og jeg kan ikke altid nå at være til stede i alle kommuner. Den udfordring kender flere af mine kolleger.

Derfor er det vigtigt, at vi får opbygget nogle stærke relationer aftenskolerne imellem, også på tværs af forbund og konkurrenceskel, så vi tør stole på, at vores interesser bliver varetaget af fællesskabet. Jeg vil gøre meget for at møde op, hvor jeg kan, men jeg kan eksempelvis ikke påtage mig endnu en formandspost på nuværende tidspunkt. Derfor er jeg glad for, at jeg har opbygget relationer til skoleledere fra både FOF, LOF, DOF og uafhængige skoler, så jeg med sindsro kan lade andre trække på min hammel, hvis jeg er nødt til at prioritere mine kræfter et andet sted.

Disse relationer kan vi også bruge til at arbejde sammen på andre punkter. I slutningen af oktober havde vi således for første gang et fælles foredrag sammen med FOF Kolding, og her kunne vi glæde os over, at tilhørerne havde fordelt billetsalget fuldstændig lige mellem os – og at der var udsolgt. I Varde Kommune planlægger vi et stort fælles arrangement med deltagelse af alle aftenskolerne sidst på vinteren, og i Vejle har vi flere gange udbudt hinandens kurser og på den måde skabt flere bæredygtige tilbud til borgerne.

Samarbejde kræver tillid. Men jeg tror på, at det er til gavn for os. ■

Velkommen til en sports- og fællesskabsmæssig revolution

AF THOMAS KOED, formand for [Esport Danmark](#)

Esporten har med sin professionalisering har skabt et paradigmeskifte i måden vores unge skaber og dyrker fællesskaber på. Med et „højt“ udtryk kan vi kalde det for en del af de unges digitale disruption dagsorden, fordi der er så mange af dem, der dyrker det, og så mange voksne, som i høj grad ikke forstår det.

Lad os starte med at slå fast med store bogstaver: ESPORTEN ER IKKE EN DØGNFLUE. Dertil er stigningsraten af esportaktiviteter og daglige udøvere alt for stor. Men hvad er det, esporten kan, som den etablerede og traditionelle sportsverden ikke kan? Er det et enten eller – eller et både og? Og hvorfor er der behov for et uafhængigt esportsforbund til at understøtte en ansvarlige udvikling af fænomenet inden for vores samfundsrammer?

Dette vil jeg som frivillig formand for forbundet Esport Danmark forsøge at give dig nogle svar på med udgangspunkt i en 15-årig brancheerfaring og som far til to teenagedrenge komme med nogle bud på.

I 2004 fik jeg ansvaret for at bygge fodboldspillet FIFA op i Danmark. Hurtigt kunne man se, at den sociale interaktion mellem de unge spillere – både on- og offline – stort set var identisk med de fællesskaber og referencerammer, som den eksisterende idræt bidrager med til dens udøvere. Og lige siden dengang har det været en udfordring for især forældre at forstå og ikke mindst interessere sig for, hvad FIFA og de mange øvrige spiltitler, som er kommet til siden, og som fanger børn og unges interesse, egentlig går ud på. Dette står i stærk kontrast til deres (forældrenes) viden om f.eks. håndbold, fodbold og badminton.

Denne manglende viden/indsigt/interesse i de unges gaming – og dermed esport – har betydet, at det for forældrene og samfundet har været nærliggende at marginalisere og sågar stigmatisere de unge gamere. Stereotypen „den lille tykke dreng, med en cola og pizza“ kender vi alle. Og ja, vi skal hjælpe de unge til at motionere og spise rigtigt, men gør vi det ved at tale ned

Foto: Lasse Olsson for Esport Danmark

til dem? En anden, og væsentlig mere konstruktiv vej, er at inkludere disse sundhedsfremmende elementer i de unges dagligdag, så de bliver en naturlig del af det at dyrke esport.

Og ikke helt tilfældigt har den professionelle scene med Astralis og North vist vejen for de unge. Disse hold, som ligger i den absolutte verdenselite inden for esport, har for længst erkendt vigtigheden af at være i jernform både fysisk og mentalt, når de skal ud at spille i 6-12 timer i træk. Således hænger esporten naturligt sammen med den eksisterende Idræt, når man ønsker at dyrke det på et seriøst plan. Dette fokus på esporten, som de professionelle esportshold besidder og ikke mindst deres resultater på esportens verdensscene, har medvirket til en eksponentielt stigende interesse for esport over hele landet. Så meget at man i dag ser klubber, foreninger, ungdomsskoler, firmaidrætsfællesskaber, turneringer, talentskoler, efterskoler, højskoler, gymnasier mv., som har med unge at gøre, koble sig på esport-trenden.

Dette faktum betyder, at der mere end nogensinde er behov for et uafhængigt esportsforbund, som kan være med til at sikre udviklingen, så den matcher de samfundsrammer, vi alle kender til. Med et forbund vil vi kunne give de unge den nødvendige indsigt og forståelse i, hvad esport og gaming kan. Både på eliteplan, og så sandelig også på breddeplan. For hvis ambitionerne og talentet ikke rækker til en professionel karriere inden for esport, så er det vigtigt, at de unge klædes på til at blive en del af den digitaliserede generation, som skal skabe fremtidens Danmark.

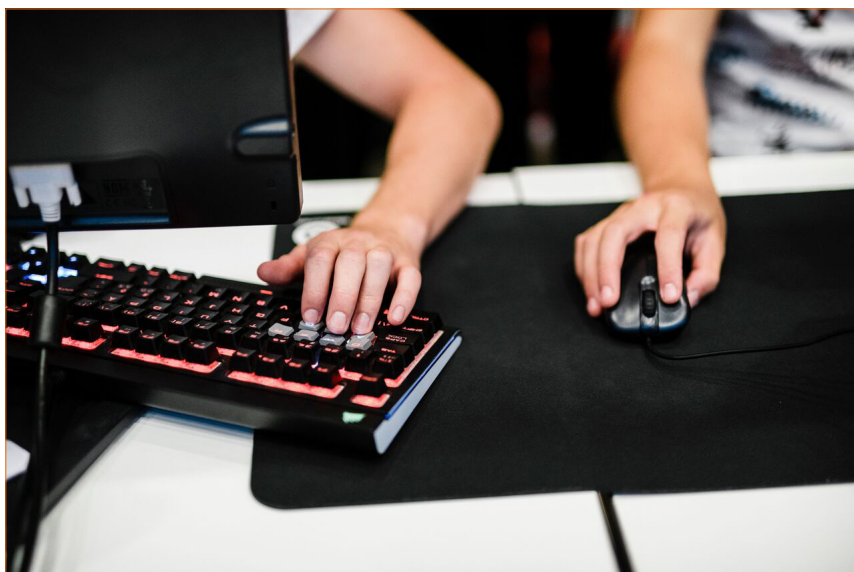
EN EKSPONENTIELT STIGENDE TENDENS I EN DIGITAL REVOLUTION

Historisk set er omfanget af dem, der gamer eller dyrker esport, eksponentielt stigende. DR gennemførte i januar 2018 en undersøgelse¹, hvoraf det fremgår, at over 500.000 personer, primært unge, gamer minimum 2 dage om ugen i 2 timer. Til sammenligning har DBU ca. 330.000 medlemmer. Ud fra disse tal alene er esport Danmarks uofficielt største sportsgren.

Esporten startede faktisk for ca. 30 år siden, hvor de unge for første gang mødtes med deres computere for at spille sammen. Det var tilbage i 90'erne, hvor computeren blev allemandseje. Senere var det Internettet og derefter mobiltelefonen, som gik over i en smartphone. Denne digitale evolution – eller skulle man kalde det „revolution“ – har bevirket, at de unge nu dagligt bruger mere tid på deres computere og smartphones, end de gør med deres fodbold, basketball eller badminton. Faktisk har forskere fundet ud af, at de unge benytter gaming som afstresning til en travl skoledag. Præcis som vi ældre over 45 år gør det med flow-tv'et derhjemme i stuen.

Dette paradoks har betydet, at esporten og gaming har skabt en „generationskløft“. Primært fordi forældre, herunder politikere og beslutningstagere af gamle garde, ganske enkelt ikke forstår, hvorfor de unge synes, det er sjovt at game – og i øvrigt benytter så meget tid bag deres computer og smartphone.

Netop denne generationskløft kan et forbund som Esport Danmark tage ansvar for og være med til at bygge bro over. Hvis vi som samfund formår at understøtte den politisk og økonomisk, vil vi sikre fremtidens velfærdsstat, fordi vi giver de unge lov til at udfolde sig inden for vores fælles samfundsmæssige fundament.

KRAM FORANDRINGERNE

Min personlige tese er, at vi skal omfavne, kramme og elske forandringer – specielt når de kommer fra ungdommen. Ikke mindst fordi deres liv er længere end mit. Det er de nye generationer, der skal skabe og forme fremtidens Danmark – og i øvrigt

Foto: Lasse Olsson for Esport Danmark

sikre, at der er penge til min og din folkepension. Vi skal give de unge lov til at forfølge deres drømme og understøtte deres valg og interesser som samfund. Hvordan skal vi ellers få skabt det digitaliserede Danmark, som vi har så hårdt brug for? Hvor skal alle programmører, robotfolk og IT-specialister komme fra? JA, netop via esporten, fordi her kan de unge lege, lære og fejle i trygge rammer. Her kan de blive klædt på til et arbejdsmarked, hvor de skal kunne samarbejde, kommunikere og tage beslutninger – præcis som de gør det i spillene.

Lad os nu gribe denne unikke mulighed, esporten giver de unge med vores samfundsmodel – på tværs af partier og ministerier – og få lavet en National Esports Strategi.

Derfor er et forbund som Esport Danmark vigtigt at understøtte politisk og økonomisk. Vi har som forbund med få midler fra Kulturministeriet etableret et samarbejde med DIF og lavet en alliance med DGI, Dansk Firmaidrætsforbund og Ungdomsringen. I forbindelse med dette indlæg læste jeg artiklen af Søren Riiskjær fra *kultur & fritid*, nr. 1 maj 2018, hvor han går i dybden med den investering Kulturministeriet og diverse fonde har lavet i „*Bevæg dig for livet*“, hvor de medvirkende organisationer skal sikre en øget tilslutning af danskere til idrætslivet i Danmark.

Denne kobling imellem den eksisterende idræt, som vi kender den, og esporten som den nye sport er lige præcis det, der skal til. Ved at vi understøtter dette som samfund og forbund, medvirker vi til at få de unge mennesker ud i foreningslivet. Vi ønsker som forbund, at de unge skal have et sundt foreningsalternativ til deres onlineverden derhjemme. Dette vil også styrke forældrenes forståelse og accept af esporten som fritidsaktivitet.

Som esportsforbund kærer vi om vores allesammens foreningsliv. Vi ønsker, at esporten bliver forankret i det danske foreningsliv på lige fod med alle andre idrætsgrene. Danmark er kendt for vores foreningsliv ude i verden – især fordi det bygger på frivillighed og ønsket om at give noget uden at få noget økonomisk tilbage andet end et smil og glæden ved at give. Derfor har Esport Danmark sammen med DGI, Dansk Firma Idræt, Ungdomsringen, Anti-doping Danmark (ADD) og Center for Ludomani udarbejdet et etisk kodeks for esporten.

Det etiske kodeks „*For et liv i balance med esport*“ er frivilligt og skal hjælpe forældrene, de frivillige og politikerne til at guide de unge på ansvarlig vis: https://esd.dk/wp-content/uploads/2018/08/2_Etisk_Kodeks_kort.pdf

Den daglige udfordring for Esport Danmark er, at udviklingen går stærkt. Så stærkt, at hvis der ikke kommer en politisk opbakning og anerkendelse, så er løbet kørt og overtaget af alle de kommercielle aktører, der gerne vil have en bid af kagen. Et forbund vil kunne understøtte alle, der ønsker at være en

del af sporten – både de unge, der sidder derhjemme og spiller, de foreninger og klubber, der opstår i stadigt stigende tempo, de skoler, efterskoler og højskoler mv., som har sat esporten på deres skema, de steder, der ønsker at talentudvikle de unge, og ikke mindst den professionelle del af esporten, som brager derudaf med Astralis og North i spidsen.

ESPORT DANMARK KAN, HVIS POLITIKERNE VIL!

For vi kan noget helt unikt i Danmark med esporten. Vi står overfor en intensiv digitalisering af hele samfundet. Den skal forankres gennem de unge – og via esporten. Hvis Danmark ønsker at være det førende land i verden inden for esport, så er det nu, vi skal bygge vores foreningskultur og nysgerighed over for det digitale.

Vi har en ungdom i dag, der stort set ikke interesserer sig for politik, fordi deres verden og dagligdag ligger et helt andet sted. Men politikerne vil gerne have deres stemme til det kommende folketingsvalg. Derfor er det nu, politikerne skal tage esporten og gaming-agendaen alvorligt og investere i den. Gør de det, tager de ansvar for fremtidens digitale Danmark.

EN NATIONAL ESPORTSTRATEGI VIL KUNNE GIVE DANMARK FØLGENDE FORDELE PÅ MINISTERIELT NIVEAU:

Forsvarsministeriet skal benytte ca. 1,5 milliarder kr. på at forsvare Danmark digitalt mod fremmede kræfter fra udlandet. Hvor skal de mennesker komme fra? Blandt andet fra esporten. Et godt eksempel er, at DR forleden bragte en feature om, hvordan Forsvaret har skabt et landshold i cybercrime. Dette landshold bestod af 10 gamere og hackere på mellem 15-25 år.

Integrationsministeriet skal sikre, at de mennesker, og specielt de unge, der kommer hertil, lander godt i vores samfund. Her kan esporten noget – netop fordi den går på tværs af religion, hudfarve, etnicitet og kultur, og fordi det er spillet og samarbejdet om dette, der er drivkraften.

Justitsministeriet, fordi ungdomskriminaliteten er faldende, og fordi undersøgelser har vist, at dette skyldes, at de unge benytter mere tid bag deres computer end på gaden².

Sundhedsministeriet, fordi specialskoler som for eksempel STU Sputnik i København har gode erfaringer med at løfte primært unge drenge ud af deres bogstavsdiagnose gennem esporten – og i nogle tilfælde endda få dem ud af deres medicinering. Til glæde for individet og det samfund som skal have glæde af en digital arbejdskraft.

Uddannelses- og Forskningsministeriet, fordi vi mangler uddannede IT-specialister, som kan sikre Danmarks fremdrift inden for det digitale felt, herunder både kodning, programmering, robotteknologi mv.

Undervisningsministeriet, fordi vi som samfund fortsat har en undervisningsform baseret på en historik fra det industrialiserede samfund frem for det

digitaliserede samfund. Omstillingen er i gang, men det kræver, at alle vores skoler giver deres ansatte mulighed for at omstille deres undervisning mod det digitaliserede.

Kulturministeriet, fordi esporten og gaming ER en sport, da det består af konkurrence og underholdning, som er det, en sport definatorisk skal indeholde. Men hvad med snyd, doping og matchfixing mv.? Og hvad med talent og eliteudvikling på lige vilkår med andre sportsgrene? Danmark har den største elite- og talentmasse inden for esport, og i nogle discipliner er vi langt foran de nærmeste konkurrenter. Men vi skal sikre, at vi kan understøtte og forbedre udviklingen af vores unge talentfulde mennesker på lige fod med etablerede sportsgrene. Skal der være en samfundsmæssig ansvarlig vej videre for de allerdygtigste spillere, som sætter Danmark på verdenskortet, eller skal der ikke? Eksempelvis med talent- og elitestøtte som Team Danmark gør det.

Dette er vores agenda i Esport Danmark. Og ambitionen er naturligvis, at esport snart er den officielt største sportsgren i Danmark. Potentialet er der i hvert fald. ■

Noter

1. [96 procent af alle teenagedrenge spiller computerspil/DR](#)
Bragt 16. januar 2018 i DR
2. [Kriminaliteten falder støt blandt de unge/Politiken](#)
Bragt 22. januar 2017 på Dagbladet Politikens hjemmeside

Foto: Lasse Olsson for Esport Danmark

Det er en kampagne ... Det er idrætten ... Det er GOHerlev!

AF ADAM AISEN, kommunikationsmedarbejder, [Herlev Kommune](#)
[Herlev Idrætscenter](#), [GOHerlev](#)

En ambitiøs målsætning om at gøre flere aktive i byens idrætsliv animerede Herlev Kommune til at tænke anderledes og svæve op i uopdyrkede luftlag. En overordnet, inkluderende identitet for al idræt i Herlev, med friske og inspirerende kommunikationsplatforme, skal styrke byens idrætsfællesskab.

It's a Bird ... It's a Plane ... It's Superman!

Ved første øjesyn står det ikke klart for folk på jorden, hvad det er på himlen, de ser komme flyvende. Et uvant syn. Det viser sig at være Supermand. Til glæde for fiktionens personer – og til fryd for os tilskuere. Overraskelse og vantro forvandles til begejstring og optimisme.

GOHerlev er ikke supermand. Der er heller ingen fiktion, men dog et nyt element, som det kan være vanskeligt – ved første øjekast – at definere. Det er på sin vis også kommet flyvende ind. Om GOHerlev før eller siden i Herlevs familier, hos Herlevs borgere, vil vække følelser som begejstring og optimisme, er det endnu for tidligt at sige noget om.

Af grunde, jeg kommer ind på nedenfor, beskriver denne artikel primært bevæggrundene og tankerne bag GOHerlev, dele af arbejdsprocessen samt de forhåbninger, der knytter sig til initiativet.

AMBITIØS IDRÆTSPOLITISK VISION

Siden GOHerlev gik i luften for godt ni måneder siden, har man i Herlev og omegn nemmere end tidligere kunnet få overblik over Herlevs aktuelle idræts-tilbud. Opdage og få indblik i mulighederne, få input, overblik og venlige påmindelser om begivenheder og nye tilbud samt finde kontaktoplysninger til bl.a. byens idrætsforeninger. GOHerlev handler om at inspirere og motivere: til at blive del af idrætslivet.

Det er formålet med GOHerlev, der udløber af Herlev Kommunes ambitiøse idrætspolitik. Visionen i denne lyder: „I 2021 er alle borgere i Herlev aktive i byens idrætsliv – enten som udøvere, frivillige eller på anden måde. Herlev Kommune støtter op om et mangfoldigt og dynamisk idrætsmiljø for alle borgere i Herlev.“

En af flere måder at støtte op er ved at sikre, at „informationer om aktiviteterne er lettilgængelige hele døgnet“, hedder det senere i idrætspolitikken. Med andre ord en mere synlig og – i den fortolkning, vi i Herlev Idrætscenter valgte at anlægge – *aktivistisk* kommunikation om Herlevs mange idrætstilbud. Vi stod med en kommunikativ, strategisk opgave, som skulle medvirke til at opfylde den idrætspolitiske vision.

I den kommunikationsstrategi for idrætten, som blev det næste trin for os i Herlev Idrætscenter, og som baserer sig på vores *kerneopgave* – at skabe (fri)rum for gode idrætsoplevelser – formulerede vi også en vision. Vi vil sikre, at „alle i Herlev oplever at føle sig velkomne og inviterede ind i byens idrætsliv. Dette vil afspejle sig kommunikativt, uanset hvordan og hvor man møder idrætten“. Implicit i dette ligger, at vores opgave er at sikre dette, hvor vi varetager kommunikationen, men også bistå andre aktører i samme øvelse.

KOMMUNIKATIVT VÆRKTØJ

GOHerlev er en forlængelse af disse visioner – et kommunikativt værktøj til at understøtte de ambitiøse, idrætspolitiske målsætninger og til at gå flere skridt længere end tidligere kommunikationsindsatser på idrætsområdet i Herlev Kommune. Når GOHerlev – som Superman – ikke nødvendigvis nemt lader sig definere – ’Det er en (kommunal) kampagne ... Det er (kommunikation om) idrætten ... Det er GOHerlev!’ – skyldes det, at GOHerlev er et uvant syn. Det er ikke den almene borger i Herlev, som har designet det GOHerlev, de nu møder.

Borgerne har ønsket sig og efterlyst nemmere veje (til information om) til idrætten, men uden at specificere formen.

Vej-pylon for GOHerlev

En gruppe lokale idrætsaktører, herunder fra idrætsforeninger – og dermed Herlevborgere – har taget aktiv del i idrætspolitikens udarbejdelse og givet deres besyv med. De har foreslået og støttet et øget fokus på kommunikative indsatser, men uden at detaljere mere end behov og formål.

Vi anerkendte, at en udfordring kunne blive, hvorvidt Herlevborgerne, bredt set, ville forstå vores intention, vores oversættelse af Herlev Kommunes ambition. Om de kunne tyde og ville tage GOHerlev til sig.

HERLEV IDRÆTSCENTER I CENTRUM – MEN ALLIGEVEL IKKE

Lad os nu opholde os ved, hvad GOHerlev er for en størrelse. Det må være på tide her at præsentere GOHerlev og uddybe vores bevæggrunde for at skabe GOHerlev.

Vi ønskede kommunikativt at få tre elementer, tre energier til at virke i et forhold til hinanden. Vi havde fået et politisk opdrag om at synliggøre – og på mere *moderne* platforme og måder – informere om idrætstilbud i Herlev. Samtidig var det for os i Herlev Idrætscenter et mål i sig selv at fremstå friske, udadvendte og opsøgende. Vi ønskede os kommunikationskanaler, hvorpå idrætten fungerer som *hovedpersonen*. Det behøver ikke længere være sådan, at borgerne selv skal finde alle interessante oplysninger – og dermed 'blot' finde det, de søger efter. Vi ville gå længere end det.

Endelig – og dette var den udfordring, vi hurtigt anerkendte – handlede det for os om at promovere *idrættilivet i Herlev i al sin mangfoldighed*, ikke Herlev Idrætscenter, ikke Herlev Kommune. Det var fra start af ikke en succesparameter, om Herlev Idrætscenter blev kendt som organisatorisk enhed i Herlev Kommune. Modsat andre kulturinstitutioner som eksempelvis byens bibliotek, musikskole og kunstmuseum, der alle har gavn af at etablere kendskab og tryghed til deres eksistens og tilbud.

På nær i Hjortespringbadet og Herlev Skøjtehal, byens svømmehal og skøjtehal, der begge har offentlige åbningstider, er Herlev Idrætscenter i grunden ikke andet end dem, der faciliterer Herlevs idrætsanlæg. Herlev Idrætscenter er i sig selv ikke et fysisk sted, og et kendskab til Herlev Idrætscenter er unødvendigt for at dyrke idræt, indendørs såvel som udendørs. Til gengæld er Herlev Idrætscenter – i samarbejde med Herlev Kommunes idrætskonsulent – den eneste enhed i Herlev, der er i kontakt med og/eller varetager så godt som alle idrætsaktører og idrætsmuligheder, de etablerede såvel som de selvorganiserede.

Herlev Idrætscenter er i den forstand en samlende kraft for idrætten i Herlev. Ingen anden kommunal part har ambitioner om og til opgave aktivt at bevidstgøre om, synliggøre og promovere idrætstilbud, og helt uden særinteresser. Vi understøtter det folkeoplysende foreningsliv, men hjælper ligeså

gerne motionsløbere hen til de bedste løberuter. Børn, voksne og ældre, og af begge køn.

EN FÆLLES IDRÆTSIDENTITET

Disse tre energier mundede i sidste ende ud i GOHerlev; en overordnet identitet, som vi udarbejdede med et bureau udvalgt til opgaven. Det stod klart for os, hvad retning vi ønskede at gå i, og hvilke målgrupper vi primært havde i kikkerten. Kort og godt: En markant og farverig visuel stil, en hjemmeside, der ikke fremstår *kommunal*, digitale infoskærme samt tilstedeværelse på sociale medieplatforme. En ikke utraditionel kanalstrategi, men dog et kommunikativt økosystem med Herlevs idrætsliv som centrum.

Og et navn, som konnoterer dynamik og bevægelse, glæde og sammenhold – og udfoldelse i Herlev.

Vi vidste fra vores research, at ikke mange – hvis overhovedet nogen – af landets øvrige kommuner havde gjort som os. Vi fandt ingen direkte beslægtede erfaringer at læne os op ad. Men vi syntes, strategien var både meningsfuld og en spændende, initiativrig kommunikativ ramme. Vi fik samtidig opbakning fra dels det bureau, som varetog den kreative og producerende proces, dels de interne og eksterne parter, bl.a. fra byens idrætsforeninger, vi undervejs indviede i arbejdet.

For os at se vil en fælles idrætsidentitet for Herlev give adskillige kommunikative muligheder, foruden de allerede nævnte. Først og fremmest dens inkluderende karakter for Herlev: GOHerlev er os alle. „Sammen skaber vi GOHerlev – et symbol på Herlev i bevægelse,“ som vi selv formulerer det. Et „online klubhus“.

Vi ønsker at invitere foreningerne ind. Forstået på den måde, at GOHerlev online-platformene både er, hvor vi oplyser borgere om foreningerne, og hvor på foreningerne selv kan nå bredere ud med budskaber om events, begivenheder, særtilbud mv. GOHerlevs kanaler er så at sige også til rådighed for dem. Et konkret eksempel herpå er den del af hjemmesiden, som oplister samtlige byens idrætsforeninger. Disse fik tilbudt selv at skrive præsentationsteksten på 'deres' side på goherlev.dk.

FORTÆLLINGEN OM IDRÆT I HERLEV

Foreningerne – i princippet også andre idrætsaktører – inviteres løbende til at inkorporere GOHerlevs visuelle kendetegn (logoet findes i identitetens 13 forskellige farver) i deres egen kommunikation. Ikke som en sidestillet visuel identitet til foreningens egne grafiske kendetegn, men som en markering – af tilhørsforhold, fællesskab og som et bidrag til en fælles fortælling.

Netop fortællingen om idrætslivet i Herlev er tiltænkt en vigtig rolle i *GOHerlev-universet*. Det understreges af hjemmesidens blogformat, hvor forsiden som digital opslagstavle inspirerer og viser mangfoldigheden. Og det afspejles på Facebook og Instagram med disse mediers muligheder for interaktion, spredning mv.

Uanset hvad vi i Herlev Idrætscenter gør herfra, hvad der videre sker med GOHerlev, er denne fortælling sendt til vejrs. Den er flyvende. Vi arbejder fremadrettet med, at stadig flere i Herlev vil genkende, definere og identificere sig med den. Tage fortællingen til sig og med GOHerlev som medie fylde på den. Foreninger, idrætsaktører, borgere – ved at bruge GOHerlev, benytte de muligheder, GOHerlev på nuværende tidspunkt tilbyder, involvere andre, synligt bakke op, 'like', dele og hashtagge GOHerlev osv.

Modtagelsen har været overordnet positiv, med lidt fiktiv dramatik endog begejstret og optimistisk. Stadig flere idrætsforeninger og andre idrætsaktører ser muligheder i GOHerlev. Vi håber, de i stigende grad også vil påvirke, forme og tage medejerskab over identiteten og fortællingen. Før sommeren var vi i kontakt med en gruppe borgere som led i kvalitative brugertest. De var endnu ikke fortrolige med GOHerlev, og vi mødte hos dem overraskelse, glæde og lyst til at give os input. De så potentiale i GOHerlev og ikke mindst hjælp til at opdage idrætsmulighederne i Herlev. Vigtigst, de gødtog GOHerlev.

Ingen forventer, at GOHerlev skal komme svævende og alene opfylde Herlevs idrætspolitiske vision. I første ombæring er det essentielt, at GOHerlev bliver et vant syn – forstået, anvendt og værdsat for hvad det er: både en kampagne og idrætten i Herlev. ■

Læs Herlev Kommunes [idrætspolitik](#), der blev udarbejdet i perioden 2013-2014, og vedtaget af Herlev Kommunalbestyrelse i foråret 2015.
Hjemmesiden for [GOHerlev](#)

Flere på banen

Indspark fra de private idrætsaktører

Private idrætsaktører inden for dans og fitness har i mange år kæmpet mod, hvad de opfatter som urimelig konkurrenceforvridning fra foreningslivet, der får tilskud og lokaler efter folkeoplysningsloven. De private idrætsaktører savner også opmærksomhed om værdien og omfanget af deres egne aktiviteter. I forbindelse med regeringens indsats om at få flere danskere til at dyrke idræt – Marienborg-idrætsmødet i september 2017 fulgt op af nedsættelse af arbejdsgrupper i marts 2018 – kunne de private idrætsaktører konstatere, at kun det traditionelle foreningsliv i form af DGI, DFIF og DIF var inviteret og blev inddraget i de arbejdsgrupper, der blev nedsat efterfølgende. Selvom de private aktører har tag i mange danskere, bl.a. gennem fitnesscentre.

3 parter – Dansk Fitness & Helse Organisation (253 fitnesscentre), De Danske Danseskoler (74 danseskoler) og Foreningen Private Golfbaner (25 golfanlæg) – har nu dannet *Det Private Idrætsforbund*. Det nye forbund er tænkt som et samarbejdsforum, et fællesskab for private aktører, skal arbejde for idrætspolitisk indflydelse, synliggøre de værdier, som de private idrætsaktører bidrager med til samfundet.

Formanden for det nye forbund Morten Brustad, der er branchedirektør for Dansk Fitness & Helse Organisation, har i forbindelse med offentliggørelsen udtalt, „ ... at et tæt samarbejde på tværs af Idrætsdanmark er vejen frem, hvis vi skal lykkes med at øge idrætsdeltagelsen“, jf. [pressemeddelelsen](#) om etableringen af forbundet offentliggjort 22. oktober 2018 på Dansk Fitness & Helse Organisations hjemmeside.

Det er der ikke blevet lyttet til. For idrætsaktiviteter i privat regi fylder ikke meget i de indsatser og anbefalinger, som regeringen her i midten af november offentliggjorde på baggrund af Marienborg-gruppernes drøftelser, omtalt på side 20-21 i dette nummer af *kultur & fritid*. Kun få steder i afrapporteringen fx hos Arbejdsgruppen under Sundheds- og Ældreministeriet står der, „ ... at fysisk aktivitet bør forstås i bred forstand og kan foregå enten i foreningsregi, kommunalt regi i en idrætsforening eller anden forening, der arbejder med fysisk aktivitet, privat regi fx fitnesscentre eller gennem selvorganiserede aktiviteter“. Citeret fra Sundhedsministeriet- og Ældreministeriets afrapportering, afsnit 6.1./Indsatser, der kan understøtte idrætsdeltagelsen hos særlige grupper, side 33.

lh

Flere skal i bevægelse

Regeringen har offentliggjort initiativer til at få flere danskere i gang med bøj og stræk

Kulturministeriet offentliggjorde 12. november 2018 regeringens initiativer til at få flere danskere til at dyrke motion og ad den vej blive en del af lokalsamfundenes fællesskaber. Initiativerne er baseret på anbefalinger fra 3 arbejdsgrupper, der blev nedsat i foråret 2018. Formålet var at se på, hvorledes idrætsdeltagelsen kan øges i Danmark. Arbejdsgrupperne blev nedsat på baggrund af Marienborg-mødet om idræt i september 2017, hvor regeringen bl.a. havde indbudt KL, Danske Regioner, DGI, DIF og DFIF til en drøftelse om øget idrætsdeltagelse og inklusion i idrætsfællesskaber. Regeringen deler DGIs og DIFs målsætninger i *Bevæg dig for livet*, hvor 50 % af danskerne i 2025 skal være medlem af en idrætsforening, og 75 % af befolkningen være idrætsaktive. Arbejdsgrupperne har været nedsat i regi af Sundheds- og Ældreministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Kulturministeriet. Foruden ministerierne har bl.a. DGI, DIF, DFIF, Danske Handicaporganisationer, KL, Danske Regioner, Danske Patienter, Ældresagen, DA, LO deltaget i grupperne. Forskningsinstitutioner har ikke været inviteret til at deltage i arbejdet.

Det er ikke for danskernes fornøjelses skyld, at de skal dyrke motion. Målet med arbejdet i grupperne har været at se på, hvordan motion kan øge sundhed, beskæftigelse og integration hos borgere, der står uden for arbejdsmarkedet fx borgere på kontanthjælp, sygedagpenge; ufaglærte; borgere af anden etnisk oprindelse end dansk. Da statistikkerne viser, at disse borgere og deres børn har lav idrætsdeltagelse i forhold til andre borgere.

2 INITIATIVER MED IDRÆT SOM VEJ TIL INKLUSION, INTEGRATION, BESKÆFTIGELSE OG SUNDHED – 35 MIO. KR. FOR 2019-2022

I *Inklusion i lokale fællesskaber gennem idræt* (afsættes 11,3 mio. kr. hertil) skal der arbejdes med nye former for partnerskabsprojekter mellem flere aktører og inddragelse af målgruppen – socialt udsatte unge og voksne, børn og familier i risikozonen, personer med funktionsnedsættelser – fokus er at hjælpe målgruppen i gang med idræt, hvorefter det forventes, at målgruppen kommer ind i de eksisterende fællesskaber i foreninger, arbejdspladser etc.

De resterende 23,7 mio. kr. skal bruges til *Motion og fællesskab på recept*. Tilbage i 2002 dukkede *Motion på recept* op som behandlingstilbud i Ribe Amt. Tilbuddet blev brugt i en række kommuner i nogle år. Sundheds- og

Ældreministeriets arbejdsgruppe foreslår nu en ny udgave af konceptet. De tidligere erfaringer med motion på recept skal inddrages i de nye projekter. Denne gang vil tilbuddet være rettet mod 2 målgrupper:

- til borgere med svær overvægt, dårlig mentalt helbred og borgere i farezone for udvikling af livsstilssygdomme, dvs. i forebyggende øjemed.
- til borgere som opfølgning på et behandlings- og rehabiliteringsforløb.

Foreningerne skal til de 2 målgrupper oprette og udvikle aktiviteter, der er daglige og ikke-tidsafgrænsede. Under den første motion på recept var frafaldet forholdsvis stort, når borgerne var færdig med det *receptpligtige* forløb. Det skal også sikres, at sundhedspersonalet på sygehuse, i almen praksis, sundhedshuse får et bedre kendskab til aktivitetstilbud i lokalområdet.

IDRÆTTEN I SKOLERNE

Det skal være lettere at få overblik over, hvad der er af gode eksempler på samarbejder mellem idrætsforeninger og folkeskoler. Gennem skolenetværk skal eksemplerne indsamles, deles og stilles til rådighed for alle skoler.

NATIONAL STRATEGI FOR ESPORT

Der bliver også plads til en national strategi for esport, der kan understøtte og fremme esporten bredt, herunder events, foreningsliv, sundhed, forretningsmodeller, fysisk aktivitet, uddannelse og digitalisering. Strategien skal understøtte esportens potentialer, fx at unge gennem esport på foreningsniveau får adgang til foreningsbaseret lærings- og fællesskabsmiljøer.

Det bliver Erhvervsministeriet og Kulturministeriet, der igangsætter arbejdet og inddrager relevante aktører.

ANBEFALINGER

Foruden konkrete initiativer er arbejdsgrupperne kommet med en række anbefalinger. Det er for eksempel anbefaling om erfarings- og vidensopsamling om, hvordan idræt og motion kan hjælpe ledige videre i job; fokus på om idræt og motion via foreningslivet kan styrke integrationen af kvinder og piger med etnisk minoritetsbaggrund; at arbejdspladser bliver set som vigtige arenaer for idræt og motion; at foreninger og kommuner i samarbejde skaber overblik over aktivitetstilbud i lokalområdet for grupper med særlige behov; flere partnerskaber mellem sundhedsvæsen og civilsamfund med dokumentation af effekten af forebyggelsesindsatsen; aktivering af fællesskaber i områder med mange inaktive borgere.

[Sammenfattende rapport og afrapporteringer fra de 2 arbejdsgrupper findes på Kulturministeriets hjemmeside](#)

lh

Plads hos spejderne

Fritid & Samfund har talt med Louise Roum, spejderleder i [Prins Hamlets Gruppe](#), om at give børn og unge fra flygtningefamilier oplevelser i foreningslivet.

At få flygtninge ind i foreningerne kan være til glæde for dem såvel som foreningerne. Det kan imidlertid være svært for begge parter. Hvordan skal man som flygtning kunne afkode, hvad der ligger i begreber som frivillighed, fritid, forening, fællesskab, når man ikke er opvokset med de begreber? Hvor foregår aktiviteterne? Kan man blot møde op? Omvendt står en forening med intentioner om at byde flygtninge inden for til foreningens aktiviteter også med spørgsmål, der kan bremse de gode intentioner, hvis de ikke besvares.

For har man den ekstra tid og ressourcer, der skal til for at hjælpe nye ind i foreningen? Økonomien – kan de selv betale kontingent, skal der søges tilskud eller lignende? Hvordan med tilmelding, der foregår digitalt? Udbyder man en aktivitet, som man gerne vil have flygtninge til at deltage i, eller ønsker man at lave en aktivitet sammen med dem? Hvordan med sportstøj, fodtøj og eventuelt specialudstyr? Hvis det er børn, der skal deltage, kommer man ikke uden om forældrene – ønsker de at blive inddraget i foreningens arbejde? Hvordan kommer man i kontakt med flygtningene?

Sådan gjorde de i Prins Hamlets Gruppe

Prins Hamlets Gruppe i Helsingør, en gruppe i Det Danske Spejderkorps (DDS), har gjort et hæderligt forsøg for at komme i gang med integration i deres gruppe. Gruppen begyndte i 2017 at udbyde aktiviteter til børn og unge (aldersgruppe 6-16 år) fra bosiddende flygtningefamilier i Helsingør Kommune. Det foregik hver anden søndag i gruppens hytter og den omkringliggende natur. Børn – nogen gange sammen med deres forældre – og unge kunne komme forbi og prøve kræfter med klassiske spejderaktiviteter.

Louise Roum, spejderleder i Prins Hamlets Gruppe, fortæller her til Fritid & Samfund om gruppens initiativ.

Hvordan opstod ideen om at inddrage børn og unge fra flygtningefamilier i jeres aktiviteter?

Spejdere i hele verden holder hvert år den 22. februar den såkaldte *Tænke-dag* – det er grundlæggerne af spejderbevægelsen ægteparret Baden Powells fødselsdag. Normalt samler spejdere på denne dag penge ind til gode formål samt tænker over det positive og værdimæssige i at være del af spejderbevægelsen. I vores gruppe ønskede vi imidlertid at udstrække de gode tanker og energi til hele året i stedet for blot at „aflevere“ en bunke penge til andre.

At være spejder er jo at vise respekt for det enkelte menneske, at være en god kammerat, at være hjælpsom og tage ansvar for det samfund, som vi er en del af. Derfor er det naturligt for os at komme flygtningene i møde som andre medborgere.

Hvad ønskede I at udvikle gennem initiativet?

Vi satte 3 mål for vort initiativ:

- at skabe glade børn og unge
- at skabe og styrke den gensidige kulturforståelse – vi skal se bort fra den mentale opdeling i dem og os
- at lade foreningslivet være rammen for et bedre samfundsliv.

Hvad skal man have afklaret internt i sin forening, inden man går i gang?

For os var det afgørende, at vi alle var klar over og fik det talt igennem, at det ville kræve ekstra indsats, planlægning og forberedelse at tage imod børn og unge med en anden tilgang til at være udendørs, at bruge sin krop, med andre kulturelle værdier. – Dur ikke, hvis man midtvejs må give op.

Hvem har I som samarbejds-partnere? For det kan vel være vanskeligt at få kontakt med potentielle børn og unge i flygtningefamilierne?

Ja, de har ikke tidligere været vores målgruppe. Så vi har fået hjælp fra Helsingør Kommune,

Prins Hamlets Gruppe

Prins Hamlet Gruppen er en spejdergruppe i Det Danske Spejderkorps. Gruppen har 15 ledere til at holde styr på de omkring 95 spejdere, der er fordelt på 6 afdelinger:

Familiespejd (4-6 år)

Mikroer (6-7 år)

Minier (8-9 år)

Juniorer (10-11 år)

Trop (12-15 år)

Klan (16-23 år).

Forældre, der hjælper til frivilligt, fast eller lejlighedsvist, er organiseret i Prins Hamlets Forældrepatrulje.

Fysisk holder Prins Hamlet til i spejderhytter ved Gl. Hellebækvej 58 A, Helsingør

[Prins Hamlets Gruppe](#)
info@prinshamlet.dk

hvis medarbejdere på integrationsområdet har været imødekommende og hjælpsomme. Dertil var foreningen Venligboerne i Helsingør hjælpsomme. Vi har også gjort brug af de sociale medier. Når vi havde aktivitetsdag, oprettede vi fx en Facebook-event, der således kunne blive delt blandt flygtninge og personer med kontakt til flygtningefamilier i Helsingør-området.

Hvordan var jeres aktivitetstilbud sat sammen?

Vores aktiviteter blev sat i gang og afviklet i foråret 2017. I løbet af de første forårsmåneder havde vi omkring 15 børn og unge på besøg. Aktiviteterne blev holdt hver anden søndag og var af 2-3 timers varighed. At det var på søndage, betød nok desværre, at der ikke kom så mange af vore danske spejdere og deltog. Da sommerferien var ved at slutte, kontaktede vi alle, der havde deltaget de sidste gange op til sommerferien og inviterede dem til at deltage på hverdage. Så børnene kunne møde hinanden på lige fod.

Konkret brugte vi aktiviteter som naturopdagelse, fysiske lege (dåseskjul, fangelege), samarbejdslege, bål, snitte i træ, friluftsa aktiviteter (træklatring med sele og reb).

I løbet af initiativet erfarede vi, at det var nødvendigt at have aldersopdelte aktiviteter. Oprindeligt havde vi planlagt, at de alle skulle være samlet om aktiviteterne, men vi måtte altså hurtigt arrangere en aktivitet specielt for de, der var over 12 år. Vi havde dog fælles velkomst og afslutning. Det er vigtige elementer i vort spejderarbejde, så det fastholdt vi.

Har I oplevet, at spejderbevægelsens ideologiske grundlag, brug af uniformer, brug af knive, optænding af bål etc. har virket afskrækkende på nogle flygtningebørn og -unge og deres familier?

Næh, det har vi ikke en oplevelse af. De første gange deltog de fleste forældre, og vi havde betalt en tolk for at være der også. Vi brugte tid på at forklare forældrene, hvad der skulle ske, og hvad formålet var med det. Det tror vi, skabte en tryk ramme. Vi var dertil opmærksomme på, at de kunne være uvante med at færdes i naturen og ved havet.

Hvordan har reaktionen på initiativet været blandt jeres danske spejdere og deres forældre?

Opbakningen var positiv og stor i den forstand, at alle syntes, det var et super fint projekt. Der var ikke mange, som bakkede op med at deltage eller hjælpe på anden måde, men der var klart skulderklap til os, der gennemførte projektet.

Økonomien – hvad har der været af udgifter?

Økonomisk støtte fik vi fra Helsingør Kommune, Spar Nord Helsingør, Friluftsrådet samt Det Danske Spejderkorps' egen udviklingspulje. Vi har endvidere via det lokale spejdercenter Gurreddam kunnet låne relevante materialer til vore aktivitetsdage.

Har I kunnet forankre initiativet efterfølgende?

Ja, vi har haft den glæde, at 4 drenge ønskede at begynde at gå til spejdere efter sommerferien sidste år. De har siden fundet anden aktivitet som de fandt mere attraktiv for dem. Vi har sidenhen fået et par henvendelser, og dem har vi henvist til en anden spejdergruppe, da det ikke på daværende tidspunkt var muligt for os at tage flere børn i den aldersgruppe ind.

For os er det vigtigt, at børnene og de unge efter forløbet hos os får mod og lyst til at følge en fritidsinteresse. Vælger de at gå til spejder, er vi selvfølgelig ekstra glade, men det vigtigste er faktisk, efter vores mening, at de kommer ud blandt andre, og vi danskere lærer at åbne op over for vore medmennesker – uanset hvem de er, hvad de tror på, og hvor de kommer fra.

Hvilke erfaringer har I gjort med initiativet?

Jeg synes, at vi har fået godtgjort, at vores aktiviteter som fx fysiske lege, trækltring, tjekke haletudser, samarbejdslege, snitte i træ er velegnede til at skabe sammenhold og nye venskaber på tværs af eventuelle forskelle.

Vi har selv fået mod på at søge at involvere andre grupper af børn og unge, som vi hidtil ikke har tænkt på kunne være interesseret i og have udbytte af spejderaktiviteter, fx handicappede børn eller børn med andre udfordringer.

Vi har fået vist over for ikke blot børnene og de unge, men også deres forældre, at vi i lokalområdet gerne vil inddrage dem, engagere dem i vore aktiviteter – og ikke mindst lytte til dem. Det, synes jeg, er væsentligt. Vi får vist hinanden, at vi kan være sammen om noget.

Vi synliggør konkret foreningstanken over for flygtningefamilierne i Helsingør Kommune. Det kommer foreninger i hele kommunen til gode.

Projektet er endnu ikke taget videre – men der er stadig ideer til, hvilke børn og unge vi skal gøre en ekstra indsats for næste gang. ■

Fællesskaber for alle

I 2017 skrev Louise Kolbjørn i *kultur & fritid*, nr. 3/december 2017, om sit fællesskabsinitiativ SYMB! i Kalundborg i artiklen *SYMB! – et sted, hvor vi skaber sammen*.

SYMB! har nu i et partnerskab med Professionshøjskolen Absalon samt Slagelse Kommune under VELUX FONDENS tema *Fællesskaber for alle* fået en bevilling på 4,8 millioner kroner, hvoraf 1,5 millioner kr. går til SYMB!. VELUX FONDENS tema skal afsøge og afprøve nye metoder til at få socialt udsatte borgere ind i og bidrage til frivillige fællesskaber.

Projektet *Velfærdsinnovation mellem kommune og civilsamfund* skal undersøge, hvordan man kan ændre på, at borgere i Region Sjælland ikke alle deltager i foreningslivet eller de lokale fællesskaber. Gennem projektet undersøges, hvordan man kan lede og organisere inkluderende fællesskaber på nye måder med udgangspunkt i *et fællesskab funderet i civilsamfundet (SYMB!)*, og *et der udgår fra kommunalt regi (Slagelse Kommune)*. Projektet kommer også til at se på, hvilke kompetencer offentlig ansatte ledere skal have for at kunne navigere mellem civilsamfund og offentlig sektor. Projektet kan ligeledes give viden om, hvordan aktører fra civilsamfundet kan samarbejde med kommunen.

Projektperioden er 1. januar 2019 til og med 31. december 2022. Ph.d. Eva Pallesen, docent, Professionshøjskolen Absalon, er projektleder.

Hjemmesider med

[VELUX FONDEN](#)

[Professionshøjskolen Absalon](#)

[SYMB!](#)

[Slagelse Kommune](#)

lh

Hvad drejer de sig egentlig om, verdensmålene?

Verdensmålene er de 17 konkrete mål og 169 delmål, der blev vedtaget af FN's medlemslande den 25. september 2015, herunder også Danmark. De 17 mål skal føre frem til et verdenssamfund, der er bæredygtigt økonomisk, socialt og miljømæssigt senest i 2030. FN's medlemslande er forpligtet til at afskaffe fattigdom og sult, reducere uligheden, arbejde for ligestilling mellem kønnene, sikre uddannelse og bedre sundhed til alle etc. Regeringen offentliggjorde i marts 2017 en [handlingsplan](#) for, hvordan Danmark efterlever gennemførelsen af verdensmålene nationalt og internationalt.

VERDENSMÅLENE DER SKAL NÅS INDEN 2030

De i alt 17 mål bygger videre på 8 mål, der skulle være indfriet pr. 2015. De 8 mål, som FN fastlagde i år 2000, nåede verdens lande faktisk langt med, fordi der var politisk vilje til at gøre noget. Alle borgere og lokalsamfund, ikke kun verdens politiske topledere, kan dog bidrage aktivt for at virkeliggøre målene og fastholde politikerne på at gøre noget. De 17 mål er følgende, jf. den [officielle danske oversættelse](#) på Udenrigsministeriets hjemmeside, der også medtager delmål og indikatorer:

1. Afskaffe alle former for fattigdom i verden.
2. Stoppe sult, opnå fødevarerikkerhed og forbedret ernæring, samt fremme bæredygtigt landbrug.
3. Sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper.
4. Sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og muligheder for livslang læring.
5. Opnå ligestilling mellem kønnene og styrk alle kvinders og pigers rettigheder og muligheder.
6. Sikre at alle har adgang til vand og sanitet og at dette forvaltes bæredygtigt.
7. Sikre at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris.
8. Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse, samt anstændigt arbejde for alle.
9. Bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation.
10. Reducer ulighed i og mellem lande.

• VERDENSMÅL •

11. Gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige.
12. Sikre bæredygtige forbrugs- og produktionsformer.
13. Handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser.
14. Bevare og sikre bæredygtigt brug af verdens have og deres ressourcer.
15. Beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet.
16. Støtte fredelige og inkluderende samfund. Give alle adgang til retssikkerhed og opbygge effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer.
17. Styrke det globale partnerskab for handling og øg midlerne til at nå målene.

POLITIK PÅ TVÆRS

Politikere fra samtlige partier i Folketinget har stiftet det tværpolitiske [2030-netværk](#) for at fremme og holde øje med udviklingen af verdensmålene nationalt og internationalt. 2030-netværket har udpeget et 2030-panelet, der består af 22 repræsentanter fra væsentlige samfundsaktører eller besidder en specifik viden om FN's verdensmål nationalt og internationalt. Panelet skal hjælpe Netværket med analyser, videndeling og sparring.

lh

THE GLOBAL GOALS

For Sustainable Development

Symboloversigten er hentet fra <https://www.globalgoals.org/>

Biblioteket kommer – hvor skal vi stille det?

Et rullende bibliotek er ikke nyt i det danske landskab. Nu er Ringsted Bibliotek og Borgerservice imidlertid ved at afprøve et mobilt bibliotek – [MoBibben](#). Det er ikke indrettet i en bus, men i en 20 fods-container og er ubemandet. MoBibben er en kombination af bogbussen, der betjener lokalområder, biblioteksfilialens muligheder for formidling samt det ubemandede biblioteks lange åbningstider. MoBibben åbnede den 1. oktober 2018 med en lille fest i Ørslev. MoBibben erstatter Bogbussen, som dog fortsat kører i den nordlige del af Ringsted Kommune.

Containeren har holdeplads i 4 landsbyer i Ringsted Kommune – Ørslev, Nordrup, Bringstrup og Veterslev – hvor den hvert sted står 1 uge ad gangen. Åbningstiden er fra kl. 8.00-22.00, fredag og lørdag lukkes dog kl. 20.00, mandag åbnes kl. 13.00. Man får adgang til MoBibben med sit sundhedskort/lånerkort.

Hvad kan man lave i containeren? – Man kan låne, aflevere og hente bestilte materialer i MoBibben. Man kan vælge MoBibben som fast afhentningssted, dvs. man kan hente sine bestilte materialer i MoBibben i den uge, den står i ens landsby. Da containeren står 1 uge hvert sted hver fjerde uge, vil lånere kunne aflevere deres 30-dages-lån der. På den måde undgår lånere i lokalområderne at skulle ind til hovedbiblioteket i Ringsted. I containeren er der også plads til materialer, der kan lånes, eller inspirere de besøgende til nye lån. Det praktiske arbejde som oprydning, ajourføring af udstillinger etc. vil blive klaret af Ringsted Biblioteks eget personale og frivillige via lokalrådene i kommunen.

MoBibben-projektet er støttet med 175.000 kr. af Slots- og Kulturstyrelsen og gennemføres af Ringsted Bibliotek og Landsbyforum Ringsted. Projektet afsluttes i september 2019.

lh

Aftenskolesamråd – hvor findes de?

Oplysningsforbundenes Fællesråd (OF) vil gerne støtte og vejlede aftenskoler, der vil oprette et aftenskolesamråd lokalt ude i kommunerne. Der er nu blevet lavet en hjemmeside – [Aftenskolesamråd i kommunerne](#) – hvor interesserede aftenskoler kan hente hjælp og inspiration fra allerede nedsatte samråd og konsulenter fra de 5 landsdækkende oplysningsforbund DOF, FOF, AOF, LOF og FORA.

Kan fremmøderegistrering gøres levende?

Aarhus Kommunes Sports- og Fritidsforvaltning har lagt en enkel og illustrativ animationsfilm i farver op på Youtube om det tunge emne fremmøderegistrering.

En voiceover forklarer sammenhængen mellem fremmøderegistrering og aktivitetsstøtte, mens filmens figurer tøffer rundt under trænerens vejledning i fitness-lignende omgivelser. Man får fortalt, hvorfor man skal registrere sine deltagere efter hver mødegang, hvordan man gør i forhold til optælling af deltagere og fordeling på aldersgrupper, at det er nødvendigt af hensyn til at få aktivitetsstøtte, som man kan bruge til at styrke sin forening, at foreningen skal opbevare fremmødeskemaer i 5 år – hvis der skulle komme kontrol.

Se [filmen](#) på YouTube.

De tilsvarende oplysninger om fremmøderegistrering og aktivitetsstøtte er ligeledes tilgængelig på hjemmesiden for Aarhus Kommunes Sports- og Fritidsforvaltning.

lh

Styrk den folkeoplysende debat i aftenskolen! ... [Fortsat fra side 3](#)

Det er tankevækkende, at i en tid, hvor der er et stort samfundsmæssigt behov for at styrke den folkeoplysende debat som et modtræk til „fake news“ og de deraf følgende negative konsekvenser for vores demokrati og offentlighed, er der et middel til at styrke den folkeoplysende debat, som ikke bruges.

For at løse dette paradoks anbefaler Fritid & Samfund, at folkeoplysningsloven og den tilhørende betænkning ændres, så det bliver lettere for aftenskolerne at bruge debatmidlerne. Kravene om, at debatten skal sættes ind i en helhedsorienteret ramme, og at den skal rettes mod brede målgrupper m.m., burde gennem en lovændring koges ned til to hovedkrav til de debatskabende aktiviteter:

1. *Debatemnerne skal sættes ind i en samfundsbetonet ramme.*
2. *Der skal foregå en debat, der inddrager deltagerne aktivt.*

En sådan lovændring vil gøre det lettere for den enkelte skole at lave debatskabende aktiviteter, fordi den ikke mere vil være i tvivl om, hvorvidt de debatter, den ønsker at gennemføre, falder inden for eller uden for lovens rammer. Desuden må tilskudsmyndighederne have tillid til, at aftenskolerne og de voksne mennesker, der deltager i de debatskabende aktiviteter, bedst selv ved, hvilke emner der er interessante at debattere i en folkeoplysende sammenhæng. ■

Note 1

Hver tredje aftenskole tilbagebetaler de debatskabende midler

Artikel af Malene Thøgersen, bragt 9. maj 2018 på hjemmesiden for Videnscenter for Folkeoplysning www.vifo.dk

kultur & fritid/Tidsskriftet Folkeoplysning udgives af
Landsforeningen Fritid & Samfund, Jagtvej 12, 8270 Højbjerg
tlf.: 61 51 85 50 www.fritid-samfund.dk

Sekretariatsleder: Steffen Hartje

Redaktion Steffen Hartje (ansv.)

Fritid & Samfunds holdning udtrykkes i lederen. Øvrige artikler og indlæg udtrykker ikke nødvendigvis Fritid & Samfunds synspunkter.

Lay-out Lene Holm

Fotos Fritid & Samfund, hvis ikke andet er angivet.

Abonnement **kultur & fritid** udkommer 3 gange om året til medlemmer af Fritid & Samfund og andre med interesse for kultur, samfund og folkeoplysning.

Årsabonnement 220 kr. i 2018.

ISSN 1903-7317